

Tuen toteuttaminen varhaiskasvatuspalveluissa, inkluusion ilot ja surut

Tuen järjestäminen varhaiskasvatuspalveluissa

- Tuki järjestetään aina lähipalveluissa, esim. päiväkodissa; **inklusiivinen malli**
- Päiväkodeissa toimii ns. **pedagogiset johtotiimit** joissa yhdessä suunnitellaan, arvioidaan ja kehitetään yksikön arjen pedagogiikkaa valtakunnallisten normien mukaisesti,
- Johtotiimiin kuuluu pk.johtaja, veo ja varajohtaja
- **Varhaiserityisopettajat** ovat erityiskasvatuksen ja erityispedagogiikan asiantuntijoina

- Jokaiselle lapselle laaditaan oma kirjallinen varhaiskasvatussuunnitelma l. **vasu**
- Lapsen oma vastuuaikuinen käy vasukeskustelun lapsen vanhempien kanssa, lapsen osallisuus keskustelussa ikäkauden mukaan.
- Vasuun kirjataan lapsen vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet; toisaalta tuen tarpeet ja kuinka lasta tuetaan päiväkodissa. Tukea tarvitsevan lapsen tuen suunnitelma sisällytetään vasuun.
- Lisäksi laaditaan ryhmäkohtainen vasu

Varhaiskasvatuksen tuen järjestämisen prosessi

- Jos perhepäivähoidossa tai päiväkodissa **herää huoli lapsen** tilanteesta, niin käydään keskustelu vanhempien kanssa ja yhdessä sovitaan, mitä tehdään.
- moniammatillinen yhteistyö varhaiskasvatuspalveluissa
- neuvola on tärkeä yhteistyökumppani, samoin muut hyvien toimijat

- **Vahvuusperustainen, positiivinen pedagogiikka**
- **Arjen pedagogiikan miettiminen ja toteuttaminen on parasta tukea lapsella,**
 - esim. pienryhmätoiminta,
 - aikuisen tuki, mallintaminen
 - arjen struktuuri, ennakoitavuus
 - erilaiset tukimateriaalit (kuvat apuna), leikkikartat jne
 - oppimisympäristön muokkaaminen (esim. sermit

- tuen muotoja :
- varhaiserityisopettajan toimiminen työparina ryhmässä
 - ryhmäkoon pienennys
 - avustajapalvelut
 - taidekasvattaja lapsiryhmässä
 - mentoripalvelut

Inklusiivisella kasvatuksella

- pyritään poistamaan oppimisen esteitä
- tukemaan kaikkien lasten osallisuutta ja tasa-arvoa
- edistämään sosiaalista oikeudenmukaisuutta
- keskeistä on **toimintaympäristöjen muuttaminen**, joka mahdollistaa kaikkien lasten osallistumisen ja tasavertaisen jäsenyyden

- lasten keskenään viettämä yhteinen arkipäivä varhaiskasvatuksessa on pitkä ja sisällöllisesti merkittävä (jopa 40-50 tuntia/vko)
- lapset oppivat paljon toisiltaan
- oppimisen tapa on sosiaalinen; oppiminen tapahtuu yhdessä toimimisen sivutuotteena
- opitaan taitoja ja asenteita

Inklusion iloja ja suruja/haasteita

- iloja:
- **lapsi on ensisijaisesti lapsi** (ei keskitytä yhteen lapsen ominaisuuteen)
 - lapsi on lapsiryhmän jäsen (lapsen osallisuus ja tasa-arvo)
 - lapsi saa olla lähipalveluissa
 - mahdollistaa integroitumisen ja **moninaisuuden kohtaamisen** ja hyväksymisen
 - kaikki oppivat erilaisuuden kohtaamista, toisen kunnioittamista, hyväksyntää ja suvaitsevaisuutta

- suruja/haasteita:
 - toimintaympäristöjen muokkaamisessa parannettavaa